

ik nu verder niet spreken; ik behoud mij voor, daarop in den straks door mij aangegeven zin, later terug te komen.

Amsterdam, 2 Juni 1891.

Dr. GUYE.

VERBANDSTOFFEN IN DE APOTHEEK.

Het komt mij voor, dat er, omtrent het al of niet voorhanden zijn van bovengenoemde geneesmiddelen in de vaderlandsche apotheken, een onjuiste voorstelling bestaat, en dat daarin de aanleiding moet gezocht worden tot de plaatsing van het voorstel *Zaanland en O.*, op de agenda der a. s. Algemeene Vergadering van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst.

Immers deze Afdeeling verlangt, dat de verbandstoffen onzer pharmacopee in de apotheken verplicht zullen gesteld worden, en deze eisch nu kan alleen berusten op de geheel verkeerde meening, dat die middelen in de apotheek niet ten allen tijde zouden beschikbaar zijn op voorschrift van den geneesheer.

Ten opzichte der overige, zoogenaamde niet-verplichte geneesmiddelen, is nog nooit, naar ik meen, een dergelijk verlangen op zoodanige wijze openbaar gemaakt, en meer dan waarschijnlijk wordt door niet één geneesheer ooit de vraag overwogen of het door hem voorgeschreven geneesmiddel al of niet verplicht in de pharmacopee voorkomt. Nu erken ik gewis, dat veel meer dan bij de overige geneesmiddelen, de directe aflevering op voorschrift bij de verbandstoffen een onmisbare eisch moet geacht worden en, in verband daarmede, acht ik dan ook den wensch van den geneeskundigen kring voor *Zaanland en O.* volkomen billijk en juist.

Onze geneeskundige Wetten van 1865 kennen geen onverplichte geneesmiddelen. Immers Art. 5 van de Wet op de uitoefening der artseneijbereidkunst eischt, dat in elke apotheek voorhanden zijn de geneesmiddelen, die in de Nederlandsche pharmacopee zijn opgenomen. Onder „de geneesmiddelen” wordt verstaan alle geneesmiddelen, en niet één Nederlandsch apotheker zal, onder gewone omstandigheden, de aflevering van deze kunnen nalaten of weigeren.

Voor den geneesheer zijn dan ook inderdaad alle, zoowel de verplichte als de niet-verplichte geneesmiddelen onzer pharmacopee, zonder eenige uitzondering, in elke vaderlandsche apotheek beschikbaar, en alleen om aan het in de verschillende deelen van ons land meerdere of mindere verbruik van dit of dat geneesmiddel te gemoet te komen, zijn zij in onze pharmacopee in twee rubrieken gescheiden, en wel in 236 meest gebruikelijke en in 279 minder gebruikelijke. Deze laatste zijn met een kruisteecken aangeduid en behoeven niet schouwbaar voorhanden, dat wil zeggen, bij de visitatie niet ten allen tijde aanwezig te zijn.

„De apotheker” zoo sprak THORBECKE bij de verdediging van bovenvermeld Art. 4 „is industriëel, bereider, leverancier van hetgeen in den kring zijner praktijk door de doctoren gevorderd wordt. Dit moet hij voorhanden hebben, en als regel moeten dus de geneesmiddelen der pharmacopee in elke apotheek aanwezig zijn.”

„Maar ik geloof niet” voegde hij er bij, „dat zij, die met het visiteeren der „apotheken belast zijn, wanneer zij eenmaal de apotheek en de behoeften „van die streek hebben leeren kennen, er op zullen staan, dat daarin steeds „voorhanden zijn, die geneesmiddelen, die daar nagenoeg niet gebruikt worden.”

Deze meening, en deze ook alleen, heeft er toe geleid, dat bedoelde onderscheiding werd opgenomen in onze pharmacopee van 1871, gelijk dat nu weder is geschied in die van 1889.

Dat de tien soorten van verbandmiddelen (gossypia en telae) in de laatste uitgave tot de niet-verplichte, in den boven uitgedrukten zin, gebracht zijn, is inderdaad zeer begrijpelijk bij de toen, en ook nu nog, zoo wankelende en voortdurend gewijzigde inzichten der geneeskundigen omtrent de uitvoering der antisepsis en de keuze van antiseptica. Bovendien worden ook deze middelen hier verlangd en elders nimmer gevraagd. Zoodra de apothekers echter slechts vermoeden kunnen, dat zij zullen voorgeschreven worden, gebiedt zijn plicht en zijn belang die voorhanden te hebben, en niet één der belanghebbenden zal zich daaraan onttrekken.

Of die geneesmiddelen nu als verplicht of niet-verplicht in de pharmacopee voorkomen is voor den geneesheer volkomen onverschillig. Voor hem is het voldoende en afdoende, dat ieder Nederlandsch apotheker op zijn voorschrift stoffen moet afleveren, volkomen beantwoordende aan de eischen daarvoor in de pharmacopee opgegeven, of daarvoor door den geneesheer gevorderd.

Deze laatste verplichting bovenal is voor den geneesheer van overwegende beteekenis, en verdient waarlijk meer erkenning en waardeering dan tot nu toe haar deel was. Bestaat er tusschen den geneesheer en den apotheker de zoo zeer gewenschte en zoo noodige welwillendheid, dan zal het wel nimmer voorkomen, dat de aanvraag ook voor deze geneesmiddelen, niet terstond kan uitgevoerd worden. Immers de laatste is dan ingelicht dat de eerstgenoemde bedoelde geneesmiddelen bij voorkomende gelegenheden zal voorschrijven en hij, de apotheker, zal dan kunnen en moeten zorgen, die steeds beschikbaar te houden.

Ik vlei mij, dat deze verklaring de misschien goed gemeente, doch inderdaad overbodige strekking en beteekenis van het voorstel *Zaanland en O.* zal doen inzien, waarmede dan tevens het praeadvies van het Hoofdbestuur te dezer zake, als in strijd met de goede en loffelijke bedoeling onzer pharmacopee, zal vervallen.

In elk geval kan de behandeling van het voorstel den gewenschten uitslag hebben, dat de aandacht der vaderlandsche apothekers op deze zaak wordt gevestigd, en zij daaromtrent de wenschen van een groot aantal geneeskundigen zullen vernemen.

Amsterdam 2 Juni 1891.

W. STOEDER.

